

Дарко Тушевљаковић

МОЋ РЕГЕНЕРАЦИЈЕ

Кућа

Јутро је паметније од вечери и Мирјана Даловић се тог дана пробудила са потпуно јасном сликом онога шта треба да уради. Мислила је она и синоћ да је слика довољно јасна, али је тек сада, док је трљала очи и зевала, схватила у коликој се заблуди човек може наћи када планове кроји уморан и очајан. А управо је била таква, не само јуче, већ целе две недеље, од када јој је Вукша саопштио своје планове, из којих је њу потпуно исекао. Свака одсечена грана, међутим, избаци младицу, и то је била једна од мантри у којима се огледала јутарња мудрост.

Свукла је пицаму у купатилу и погледала се у огледалу пре него што ће се на брзину истуширати. Са својих тридесет и седам, била је задовољна оним што види. Брадавице на грудима гледале су право у посматрача, линија струка јој се није значајно мењала од студентских дана, а када би спојила ноге, између би се, на правим местима, појавили процепаи – што је за њу био доказ да се мишићи још не претварају у тесто. На Мултивизији је сваког дана гледала Мирјане које су одустале и опустиле се, или оне које су се оперисале и потпуно измениле, и било јој је драго што себе није могла да сврста ни у једну од тих група. Њен врат је био витак, врат лабуда, како јој је то, када су се упознали, рекао Вукша, и он, тај врат, носио је главу према чијим је цртама лица гајила разумне симпатије. Руке су јој биле танке, али не и мршаве, шаке складне, не сувише нежне, али ни здепасте и мушкобањасте. Биле су таман. Вукша је то добро знао. Боље него било шта друго. Осим, можда, физике. Проблем је, онда, морао бити у хемији.

Иако је знала да не вреди мозгати о проблемима (поготово када, након силног понављања, извесне речи изгубе смисао), сузе су јој клизнуле низ образе и она их је осујетила тако што је пустила хладну воду на себе. Када је спрала ноћ с коже (не само ту ноћ, већ и оне претходне, све до дана који је изазвао тектонски поремећај), лагано је доручковала, обукла се и изашла на улицу. Оно што јој је тог јутра синило (а чега се, рецимо, синоћ, након што је погледала дневни извештај на Мултивизији, није сетила) јесте да се све продавнице које су јој потребне налазе у њеној улици. Било је Мирјана које су живеле у насељима толико изолованим да су до најближег маркета путовале возом. Као и оних које уопште нису ишле у куповину, већ су за то имале задужено особље, а у неким случајевима и неке чудне направе, делом налик роботима, а делом људима. Ова овде Мирјана није се морала врзати по граду; на срећу, пошто ју је прави посао чекао тек кад заврши с куповином. Али пре него што је заиста започела с даном, морала је међу својим стварима да пронађе одевни предмет који ће јој касније бити потребан. Овлашно се пребрисавши пешкиром, вратила се у спаваћу собу и почела да ровари по утроби ормара све док из гротла није извукла дугачку пелерину, нешто што није обукла годинама, али што је савршено одговарало фришком прелазном периоду. Нешто што, у одсудном тренутку, неће деловати сумњиво.

Дан је био ведар, време као да је желело да јој пружи подршку. Није имала снаге да небу узврати осмехом, али јесте успела дубоко да удахне свеж ваздух и крене ка првој продавници.

Књижара

Вукшу је упознала на журки Мултивизије. Досађивала се, као и већина света позваног да прослави то чудо науке, технике и маркетинга, и увелико је смишљала како да оде одатле а да не покаже непоштовање према организатору (иако се ту нашла практично случајно, била је +1 пријатељици коју је њен прави +1 испалио), када јој је пришао мушкарац густих обрва испод којих су се криле ситне, али блиставе очи, и почео да прича с њом о физици.

Мислила је да ће јој позлити. Рекла му је, у шали, да није попила довољно пенушавца да би причала о науци, а он се насмејао, од чега су му очи још јаче заискриле.

„Нема ту лека”, рекао је, подигавши чашу у руци, да наздраве. „Али у своју одбрану морам да кажем да смо ти и ја овде једнако усамљени. Јер сви говоре о гледаности, рекламном простору и ударним терминима.”

То јој се допало, па му је дозволила да настави причу о парадоксу.

„Ферми?”, питала је. „Је ли он пре две године учествовао на Евровизији?”

Насмејала га је или се само трудио да делује забављено.

„Небитно. То је просто теорија која ми се мота по глави.”

„Доврши оно што си започео”, рекла је. „Иначе ће те заувек прогонити.”

И то ју је, на крају, купило. Не зато што је било занимљиво (мада није било ни досадно колико је очекивала) него због његове искрене занесености, тог сјаја у очима који није одражавао светлост канделабра у сали већ неку даљу, много упорнију жишку.

Шта ако интелегентан живот, објаснио је, нужно запада у ћорсокак, тако да није у стању да испуни биолошку, па и еволутивну улогу пре него што се самоуништи. Тако некако, толико је успела да запамти. Животиње, рекао је, досегну зрелост, размноже се и умру. И човек постиже то исто, али на нивоу јединке, што значи: само као животиња. Свест, односно самосвест, у томе не игра улогу. Оно што му је та самосвест подарила, међутим, требало би да га оспособи за другачију врсту ширења. За ширење вишег нивоа. Требало би да је у стању да се размножи на другим световима пре него што нестане на матичном. То би било логично. Али шта ако се његова фабричка грешка огледа у томе што ће пре уништити себе него посејати семе по васиони?

Сећала се да га је гледала ћутке, поласкана тиме што њено присуство на журци доприноси нечему. Нашла се ту како би овај научник преиспитао своју теорију, како би, одбијајући идеје о њу, Мирјану, дошао до закључака који ће унапредити људску мисао. Да ли ју је купио његов дечачки занос или, можда, најбоља фора на свету за освајање жена?

„Зар управо Мултивизија не показује супротно?”, питала је. „Има нас свугде, на небројено много светова.”

„На небројено много Земљи”, рекао је, помало одсутно. „То се не рачуна. Све су то верзије истог. И ни у једној од њих човек није одмакао од свог света. То, заправо, само поткрепљује моју претпоставку...”

И тако даље, током наредна два сата. После чега су са журке отишли право у стан на Чубури, који је делио с још једним физичарем. Ни он ни цимер нису били из Београда. Ту су дошли да студирају, па су ту и остали и већ неко време проживљавали последње дане студентског живота, рекао је сутрадан ујутро, док га је гледала како се тушира. Време је да се нешто мења, рекао је.

Сећала се још нечега. Сећала се да је, док је испирао са себе сапуницу јаким млазом воде, отворила стаклена врата туш-кабине и пружила унутра руку, обумивши му прстима пенис. За тренутак је престао да прича о себи и стамбеном питању, а онда је, док му се пенис укрупњавао, наставио, у испрекиданим реченицама, да се жали на животне услове и одсуство комфора потребног за рад све док није свршио.

„Мирјана, сто година”, обратила јој је Сенка, радница у књижари у коју је повремено свраћала. Никад не би купила ништа крупно – хемијску оловку, табак папира, стони календар, нотес или просто папириће за белешке које би лепила по фрижидеру – али Сенка је свеједно навикла да је редовно виђа. Мирјана, међутим, већ неколико месеци није имала жељу да преко порука подсећа Вукшу на било шта, док је она своје обавезе лако памтила (њене су се белешке налазиле у њеној глави). Додуше, знала је да уђе у књижару само да би осетила мирис онога што се ту продаје, папира и пластике, зарезаног дрвета и графита, него, ваљда, кад те живот притисне, заборавиш на ситне ужитке и ресурсе усмериш у подизање тог терета.

Није знала како да узврати а да не отвори брану у себи. Сенка је била врло блага и љубазна, и повремено би једна другој повериле нешто пипаво и лично, али то што је сада чучало у Мирјани било је шампион свих категорија и плашила се да га ослободи из кавеза.

„Битно је да се ти ниси променила”, рекла је, одглумивши неусиљен тон. „Треба ми широки селотејп, свеједно је да ли провидни или смеђи. Даћеш ми неколико листова пак-папира, може и неки целофан, ако имаш, а може и хефталица. Што већа, то боља.”

Сенка је устала од касе. У књижари није било никог и чинило се да једва чека да протегне ноге.

„Мислим да имам све. Је л’ се то селиш? Нећеш ме оставити саму у овом досадном комшилuku?”

Мирјана осети како јој се глава греје изнутра. Стиснула је зубе као да ће то осигурати да се вода не излије преко капака, али тако није могла да проговори, па је ипак опустила вилицу.

„Не ја, али...” Осетила је капљице на образима. „Јебига.”

Сенка јој је помогла да се наслони на пулт.

„Шта би?”

На Сенкином лицу се усекла дубока, брижна бора.

„Не селим се ја”, рекла је и шмркнула. „Него он.”

Наравно да је Сенка питала за детаље и наравно да јој је, загледана у новонастали кањон на Сенкином лицу, Мирјана све испричала.

Пре мало више од две недеље, Вукша се пробудио поред ње, већ будне, устао и умио се, заборавивши да јој пожели добро јутро. Такође, смућкао је доручак, али само за себе. Није је питао шта би желела да једе, иако су се раније често забављали склапањем дневних или недељних јеловника. Некад би кувао он, некад она – знали су и од тога да направе игру, бацајући новчић или извлачећи папирић с бројем из шешира. Једина лутрија коју је спреман да игра, говорио би. Мада, одавно није рекао ништа слично, нити је извлачио шешир из ормара. Овог пута је само дотерао ствар до краја: спремио се за посао и изашао из куће не поздравивши се с њом. Питала се шта се дешава, али није желела да гребе дубоко – било је пригодно и лако такво понашање објаснити пословним проблемима. Рад у Мултивизији био је пакао за запослене на свим нивоима, а поготово за некога ко се, заправо, разуме у механизам који омогућава такву врсту програма. Понекад су га данима опседали мисли о којима није говорио и тада је било боље не дирати га, да не би плануо због ситнице, па се после (што је било још горе) извињавао и инсистирао на финоћи (која би наредног јутра опет нестала). Био је хировит, али ваљда су сви научници такви. Вративши се тог дана с посла, наставио је да се дури, обарајући сопствени рекорд. Вечерали су у тишини, после чега је изашао да оптрчи круг око кварта, а када се вратио ћутке се истуширао и легао. Помислила је да би можда у кревету могла да га одобровољи, али је и то одбио, угасивши лампу са своје стране кревета пре него што је уопште увукла руку испод чаршава.

Сутрадан се понашао исто, као и следећег дана, све до вечери, када је, после трчања, ознојен и задихан, рекао да више не може тако и да је одлучио да нешто промени у животу. Опет та промена. У неким људима је увид у туђе светове распламсавао жељу да стално нешто мењају у свом, континуитет су поистоветили с досадом, чврсто тло под ногама са тековима који их држе у месту.

Није одмах схватила на шта мисли, а онда јој је, током његовог необично врлудавог излагања, допрело до свести да је све то већ видела на Мултивизији пре неколико месеци. Једну од Мирјана оставио је њен Вукша (врло сличан тип, са чак сличним именом, Вук, Вукашин или нешто такво), и та Мирјана је сада лутала улицама попут духа, ретко се одазивајући на поздраве познаника. Ова овдашња Мирјана није више била у стању да га слуша када ју је копље сазнања погодило у груди. Вукша је наставио трапаво (тобоже или стварно, после се често питала) да објашњава шта је то што се променило у њему, и током тог мучног монолога би јој понека реч, попут „промене”, „околности”, „усамљености” и „угашене ватре”, одјекнула у глави – на основу чега је могла да наслути контекст; да крајичком ока осмотри пејзаж који је исцртавао око себе и неке друге жене. Иако је разлози нису много занимали – било јој је свеједно да ли је оставља због друге жене или због тога што нас је коначно посетила високоразвијена цивилизација и тиме разрешила Фермијев парадокс – осетила је како јој органи кључају, и једино што је у том тренутку према њему осећала био је бес. Према њему и према себи. Према њему због... па, то је било јасно, сероња им је потрошио године живота и сада је одустајао од свега нудећи

баналне, аматерске разлоге (он, са својим прецизним, аналитичним, научничким умом), а према себи... па, себе је презирала због слабости, због тога што она није била та која ће рећи слушај, астрономе, астросероњо, превише сам уложила у тебе, а премало ми се вратило. Због тога што није потегла прва. Због тога што се за њу љубав, једна од речи излизаних попут „усамљености” и „ватре”, још није угасила.

Последње што је рекао, изневши аргументе о усамљености и потребама, било је да ће још тог дана отићи из стана и понети онолико колико може да му стане у шаке. Замолио ју је да се за остатак стрпи мало.

„Доћи ћу за две недеље, Мирјана, највише. Обећавам.”

Као да је њу, након вести да је остављена, највише мучило шта ће с његовим стварима. Можда ју је перфидно свођење приче на практична питања, на техникалије и просторно-временске договоре, погодило више од свега другог. Истртљавши оно што је имао уз некарактеристичну и, све је више подозревала, планирану смушеност, брже-боље се потрудио да прецизира динамику њиховог разилажења.

„Ствари?”, питала је, зачудивши саму себе одсуством суза (али оне су убрзо дошле, чим ју је тог дана оставио у заглушујућој тишини). „Лако ћемо са стварима, Вукша. Него, шта ћемо с руком?”

Затрептао је театрално попут глумца.

„Ма дај. Сигурно ти је пало на памет”, рекла је. „Сигурно си нашао неко разумно решење. И за то мора постојати једначина. Или је то нови парадокс, а?”

„Не разумем, Мирка.”

Тај надимак ју је опекао по целој кожи. Можда је и онај други, паралелни Вук или Вукашин, своју Мирјану тако звао, није била сигурна, али свеједно јој је тепање звучало неискрено и љигаво.

„Чешће смо и боље комуницирали преко ње него било како другачије, Вукша. Буквално сам ти била десна рука. Па се питам како ћеш без ње. Мада, руке су заменива роба, тако да, ко зна...”

У том тренутку је однекуд смогла снаге да му узврати, али већ десетак дана касније, кад ју је назвао, све је покварила.

Време лечи ране, али не нуди заборав, и Мирјана је тога убрзо постала свесна. Први дан самоће био је лош, али је наредни био гори, а онај после њега неиздржив, и тако редом. Није одлазила на посао, није ишла у куповину, није јела, није спава-ла, није гледала Мултивизију, а некако јој се чинило да није ни била будна. Време је проводила у чистилишту у ком су се мешала сећања на оно што је било и на оно што никад неће доћи, у земљи која није имала чврсто тло већ се у њој лебдело као у мехуру од сапунице. Тај балон је, међутим, пукао када је зазвонио фиксни телефон, чији је број мало ко имао. Међу њима је био Вукша и Мирјана је скочила ка апарату с таквом силином да јој се завртело у глави.

„Хеј”, рекао је као да тепа детету. „Како си?”

Одговорила је нешто, није се сећала шта, и Вукша је брзо прешао на ствар. Дошао би тад и тад, ако није проблем, да спакује шта је преостало и однесе у свој нови дом. Захвалио јој се на стрпљењу.

„Никакав проблем”, рекла је и осетила у себи ватру због најављеног сусрета, а одмах потом и укус горке, тамне слузи која се просула по ватри, да је угаси. Дувала

је из све снаге негде унутар својих прса не би ли одржала пламичке у животу. „Можда и јесте најбоље да се лепо растанемо. Вукша...”

„Да?“, рекао је.

„Шта мислиш да, кад дођеш, једемо заједно?“ Заћутала је. Није имала кад да размисли о тој идеји, која јој се јавила без најаве. Недостајао јој је повратак на старо, желела је да још једном искуси уходани ритуал. „Скувала бих нешто за растанак.”

Није одмах одговорио и тих неколико секунди развукло се у сате – сате у којима је зажалила због тога што је ишта предложила, па је прекорила себе због малодушности, а онда је развила климаву наду да ће све испасти како треба и да ће он, можда, посегнути за бацањем новчића како би одредио ко ће бити кувар за дату прилику, само да би, напослетку, ударила себи пацку због наивне оптимистичности.

„Наравно“, рекао је Вукша, млако. Стерилно. Када су завршили разговор, Мирјана је коначно легла и одлутала у праву земљу снова.

Сенка није желела да понуди никакав суд и Мирјана јој је била захвална на томе.

„Заиста презирем себе због слабости“, рекла је, извадивши картицу да плати оно што је дошла да купи. „Практично сам све до синоћ била усхићена због тога што ће доћи. Гледам често преглед дневних активности других Мирјана на Мултивизији, и свашта ту видим. Многе верзије немају везе са мном. Изгледају другачије и живе у неразумљивим световима. Али има и оних што се само у детаљима разликују од мене. Има једна... али нећу сад о њој. Боље о овој другој, синоћ сам баш прегледала њен дан. Ко зна, можда си налетела на тај свет. Већ месецима им је напето, жене су устале против силедија, постоје кампање на друштвеним мрежама. Неки од насилника су ухапшени и изведени пред суд. Онако... изгледа као некаква револуција.”

Сенка је климнула главом.

„Па ништа, гледала сам ту своју верзију и дивила се њеној одлучности, а онда сам окренула на канал на ком Мирјана живи у некој врсти матријархата. Ту је револуција завршена или за њом није ни било потребе. Свидело ми се све то и заспала сам мирна, иако сам знала да је данас 'дан де'. А онда сам се јутрос пробудила и схватила да и те друге Мирјане можда увече седну пред своју Мултивизију да гледају мене. Како плачем и смејем се, како се грчим и посрћем по стану неиспавана... Како позивам на ручак типа који ме је шутнуо.”

„Видиш“, рекла је Сенка и вратила се на своје место за касом, „никад нисам размишљала о томе да и оне нас гледају.” Прсти су јој се разлетели по типкама и Мирјанин рачун је изникао из апарата. „Питам се како ћу вечерас заспати.”

Сенка је то рекла у шали, али Мирјана се није насмејала. Изашла је из књижаре и пошла даље низ улицу.

Пиљара

„Немој да сам те видела како пипаш паприке“, заорило се просторијом у којој, чинило се, једино на плафону није било робе, „јер ћу ти одсећи прсте и натерати те да их прогуташ!”

Да су околности биле другачије, да је ово био неки дан пре неколико месеци или, још боље, пре неколико година, Маријана би се насмејала Оливерином алту и збуњеном лицу купца који се заиста спремио да јагодицама провери квалитет робе. Овако, било јој је само драго што Оливера не виче на њу (а и надала се да ће дреком отерати муштерије, тако да Мирјана неће морати да се тиска с њима у претрпаном простору и мрмља „извините” и „само мало” док покушава да дохвати нешто с виших полица). Није била за свет; на лицу јој се сигурно видела мука, а нису сви били погодан сливник за изливе емоција као Сенка. Оливеру је познавала исто колико и књијарку, али с пиљарком није била толико блиска. Проћаскале би о М&М-у (о Мултивизији и муштеријама), али је свеједно била од оних познаника којима на питање „како си?” одговориш са „добро” чак и када то ниси. Мирјана се питала да ли ће сада успети да је слаже.

„Погледај их само”, добадила је Оливера за нијансу нижим тоном и намигнула јој. „Пипање је као запишавање територије, јер нико после неће купити оно на чему је неко оставио отиске прстију. Него, нешто си убледела, комшика. Дођи, код мене нема гужве, муштерије беже чим ме чују. Овде ме сеци ако знам зашто...”

Пошла је ка пулту за којим је Оливера требала листове са главица кеља. Ваздух је мирисао на покошену траву, на пољану после кише, и Мирјани се сузе опет накупише у очима. Потреба да оно што је мучи изађе из ње била је сувише велика. Но, пре него што ће стићи до Оливере и – било је јасно – ипак јој се исповедити, морала је да се провуче поред млађег мушкарца који је зурio у гајбицу с парадајзом као да очекује да под силином погледа најбољи комади сами искоче и пређу у кесу. Покушала је да га не дотакне, али пролаз је био баш узак. Осим тога, он се, несвестан њеног присуства, није померио ни палац када му је пришла. Промрмљала је извињење тако неразговорно да ни сама није била сигурна шта је рекла, па удахнула дубоко да се учини што тањом. Свеједно се очешала о његов кук и гузицу, чак јој је и његова рука, спуштена уз тело, накратко дотакла бедро. И уместо да је то наведе да пожуре кроз теснац, Мирјана је застала и зажмурила. Жмарци су је подишли од палца на нози до последње длаке на глави. Опет је нешто промрмљала. Овог пута то и није била реч већ нешто између јецаја и уздаха.

Вукша. Он је био крив за то. Мада је то посебна врста кривице, она о којој ништа није могао да зна, јер му никад ништа није приговорила.

„Шта је било, мала?”, питала је Оливера када се Мирјана дотетурала до пулта.

И Мирјана јој је испричала. Не онако детаљно као Сенки, али довољно подробно да Оливера остане без текста (што је било ретко). Одсецала је кратким ножем пожутеле листове с разног поврћа из понуде, па је тако подмлађене комаде враћала у кутију, а онда ју је, после дуге тишине, питала да ли има списак намирница за тај фамозни ручак.

„Немам”, рекла је Мирјана, образа врелих од срамоте. „Али знам шта ми треба.” Обазрела се по лицима муштерија које су одбијале да напусте продавницу. „Замолила бих те да ми ти то прикупиш. Несигурна су ми колена.”

Оливера ју је оставила за пултом, да диктира намирнице, па се растрчала по лавиринту радње. Кромпир, лук један, лук други, шаргарепа, прокељ, суве шљиве, бадеми, црно вино... Зачас се све то нашло пред Мирјаном, измерено и спремно за паковање.

Оливера је питала треба ли јој још нешто и Мирјана се премишљала, није била сигурна око рецепта. Пиљарка ју је неко време чекала да се смисли, а онда ју је питала када је последњи пут гледала себе на Мултивизији. То је била свачија тема.

„Нисам то тамо ја, али гледам је редовно.”

„Па то, не себе, него скоро па себе. Шта знам, ја сам се тотално навукла. Чим дођем кући кренем да шалтам док не налетим на верзију која ми прија. Ако су ме муштерије намучиле, потражим свет у ком их та 'скоро па ја' шутира у дупе или свет у ком уопште не држим... мислим, у ком она не држи пиљару, него ради нешто сасвим друго. Има једна што ради од куће. Та ме смирује, као да гледам у акваријум.”

„Размишљаш ли икад о томе да и оне гледају нас?”, питала је Мирјана. Оливера је спустила нож на пулт.

„Понекад”, рекла је и одмерила старију жену која је меркала поморанце. Заустила је да је опомене, па се предомислила. „Али знаш, нисам ја најгора међу њима. Истина, има их веома успешних, једна је чак висока функционерка, мада јој је свет такав да се никад не бих мењала с њом. У томе и јесте штос, кад погледаш. Не завидим ниједној, знаш? Свака је на неки начин сјебана. Изгледа да од тога не може да се побегне. Светови у којима шупак једног дана просто одлучи да те напусти су у већини.”

Схвативши, ваљда, да је коментар можда сувише груб, зађутала је и вратила се поврћу.

„То би вероватно требало да нас утеши”, рекла је Мирјана, али какву је утеху могла да осети док замишља реакције својих верзија које је гледају како, из месеца у месец, из године у годину, стрпљиво пружа руку испод чаршава, а не добија ништа заузврат. Или не ништа, али свакако не оно што јој је потребно. И како онда, наелектрисана и кратког даха, истом том руком додирује себе. Али то је варка, лажно задовољење. Отуд жмарци кад год се нађе у близини некога ко би је могао привући; напетост, неиспражњени набој. Те друге Мирјане сигурно виде колико је жељна и неиспуњена. И она опет осети срамоту, овог пута због неопростиве неодоговорности према сопственом духу и телу. Изузев у једној несрећној прилици, чекала је да се ствари промене саме од себе и сада су се, ето, промениле. Велика поука коју Мултивизија нуди јесте да човек никад ништа не научи, чак ни кад му неко на екрану покаже све могуће грешке и успехе: твој живот је само твој и, чак и уз мудрост свих светова, привилегија да га упропастиш или оплемениш такође је само твоја...

Никад неће заборавити то вече, када је с колегиницама с посла отишла у биоскоп. Није се сећала шта су гледале, али је главни глумац био леп, имао је добар глас и погледом је секао платно. Као нека хормонална тинејџерка, помислила је тада, забављена сопственом реакцијом на дводимензионалног мушкарца из холивудске бајке. Седела је последња у низу познаница, тако да је седиште до ње заузео незнанац, и дуго није обраћала пажњу на њега. Све док им се, претпостављала је случајно, лактови нису сударили на наслону за руке. Тада су се погледали и извирили једно другом. И онда до краја филма није могла да одагна мисао о његовом присуству, о томе да су на милиметар од тога да се поново сударе, иако се то до одјавне шпице није десило. А онда, када су се светла упалила, боље га је осмотрила

и видела да је млад и леп, не баш као главни глумац, али оно је била бајка, а ово стваран живот. Момак се насмешио и питао је да ли јој се допао филм. Узвратила је да протагониста није за бацање, што је њему измамило још шири осмех на лице и – у том трену је била сигурна – момак јој је намигнуо. Неколико минута касније, док је с колегиницама стајала испред биоскопске сале, више није била сигурна у тај миг. Можда јој се причинило на мутном светлу, можда је то био само тик и није био осмишљен да провоцира, али онда је момак изашао из зграде и очешао се о њу. Намерно, није било никакве сумње. Ухватила је делић његовог погледа и приметила крајичак осмеха на његовим уснама.

Брзо се опростила од колегиница и пошла за њим. Тиме да се ионако креће у њеном правцу тешила је себе све до тренутка када је требало да настави право преко раскрснице, док је он скренуо у бочну улицицу. Застала је накратко, па ипак наставила да га прати. То је сада било истинско ухођење. У ушима јој је зујало од узбуђења и није била сигурна због чега то ради, односно, шта очекује да ће се на крају десити, али није могла да се заустави. Ноге су је саме носиле, све до краја пута, који је означио слабо осветљен хаустор неугледне зграде. Момак је почео да петља око цепова и кључева, и за то време га је Мирјана сустигла. Пустила је тело да је води, а тело јој је говорило да му треба прићи ближе.

„Хеј”, успео је да каже пре него што се унела у њега, гурнувши га дубље у мрак улаза. Ударио је леђима о врата и опет нешто рекао, можда је нешто питао, али она није имала довољно даха да узврати речима. Посегнула је спретно (неупоредиво спретније од његових прстију док су трагали за кључем) за шлицем на његовим панталонама, па је растворила прорез на боксерицама, извукла његов пенис на вечерњи ваздух и стегла га у шасти. Момак је престао да дише, чинило јој се, и подигао је руке у одбрамбени став. Али она није повукла своју руку, јер је осетила како му се пенис укрућује. Напоследку му није требало много. Трајало би то још краће, да повремено није зверео наоколо, у страху од пролазника. За разлику од њега, она уопште није обраћала пажњу на околину. Било јој је важно само треперење које ју је обузело, жмарци налик на инсекте који се роје у њеном телу.

И када се завршило, момак је нестао у улазу, а она је обрисала длан о рекламу за фризерски салон залепљену на зид зграде. Нису разменили ниједну реч, као ни бројеве телефона, и Мирјана се питала да ли су уопште разменили неку емоцију. У њој је све наставило да подрхтава и колена само што је нису издала на путу до куће, у којој ју је чекао Вукша. Или је није чекао, обузет бескрајном количином посла. Попут патолошког прождрљивца који постане свестан прогутане количине тек након оброка, у глави су јој се лампице палиле са закашњењем. Зашто је то урадила и шта је мислила да ће постићи? Ако је желела да избаци из себе инсекте, да ли је заиста веровала да је то прави начин? Ако је само желела секс, зашто са себе није свукла гаћице?

Код куће, како је и претпоставила, Вукша је седео за радним столом и зурio у екран компјутера. Није је чуо када је ушла, нити се одазвао када га је поздравила. Можда га, додуше, и није поздравила. Можда је то учинила у себи. Завукла се у кревет и укључила на таблету Дневни преглед, да провери има ли у понуди нека Мирјана која је те вечери заиста свукла гаћице.

Оливера ју је дуго посматрала са друге стране пулта, а онда се окренула ка јединој преосталој муштерији у пиљари и викнула тако да се хрпа смежураног лишћа расула око њих попут огромних конфета. „Јебем ти будалу! Па ко је још видео да се јагоде тако гњече...”, рекла је и запретила прстом уплашеном купцу, док је Мирјана, освестивши се, грабила своју робу и спремала се да пође даље.

Апотека

„Али зашто си, онда, толико дуго остала с њим?”, питала ју је Леа, њена школска другарица, коју је виђала чешће од осталих трговаца у улици. Људи се деле на оне којима је средња школа најдража успомена из младости и оне који су једва чекали да се то мучење заврши, и Мирјана је спадала у ту другу групу, док се Леа увек са жаром враћала на романтизоване гимназијске дане. Сећаш ли се овога и сећаш ли се онога, питала би је кад год би Мирјана свратила да купи нешто, иако се Мирјана никад ничега не би сетила. Она није остала у контакту ни са ким од старог друштва, осим с Леом, а и то је било сасвим случајно, јер, да се Леа није запослила у апотеци Мирјани испред носа, вероватно би и њу, као и остале, избегавала на улици. Но, није жалила због тога. Испоставило се да је, и поред склоности ка реминисценцијама, Леа сасвим фина, заправо финија него што је то била у школи, када је припадала одељенском клану лепотица. И сада је била лепа, али не и лепша него ономад, док су друге девојке, међу које је Мирјана нескромно сврставала себе, у међувремену оствариле пун потенцијал и сустигле је. Тако да су стајале на равној ноzi, макар што се изгледа тиче. Образовање, то је била друга прича (пошто је Мирјана, као вечита апсолвенткиња, и даље на формуларе исписивала оно несрећно ССС, налик на сиктање отровнице), баш као и приватни живот, који је код Лее попримао боемске размере. Према сопственим речима, никад није имала сталну везу, нити ће. „Код везивања, највише волим лисице”, шапнула би тако да је муштерије не чују.

Мирјана је знала да ће јој у апотеци следовати незгодна питања.

„Зашто ти њега ниси оставила?”, додала је Леа и раширила руке, позивајући се на елементарну логику и здрав разум. На неискоришћену мудрост мултиверзума.

Леа је упознала Вукшу и Мирјана је знала да апотекарка не мисли богзна шта о њему. Сматрала га је одсутним човеком, изгубљеним случајем, али ко је још видео научника усредсређеног на било шта осим науке, бранила би га Мирјана. Изгледа, међутим, да је Вукша умео да се усредреди и на још понешто. Само не на њу.

„Ваљда зато што га волим”, рекла је, па одмахнула главом. „Зато што сам га волела. Откуд знам, није тако једноставно. Човек се увек нада да ће се ствари преокренути. Да ће фаза проћи.”

Леа није имала живаца за речи као што су „љубав” и „нада”. Показала је очима Мирјани да се помери како би услужила бакицу са згужваним рецептом, а онда јој је наложила да седне на столицу крај које се налазио апарат за мерење притиска. Затим је изашла из свог стаклом ограђеног пулта и заузела суседну столицу.

„Треба ли да проверимо?”, питала је, показавши на апарат. Мирјана је одмахнула главом.

„Жао ми те је”, рекла је Леа, „али зато ја стално причам да је више малих распада боље него један велики. То ти је као арсеник. Ако га пијеш помало, навићи ћеш се и преживећеш. А велика доза, е то ће ти доћи главе... Не кажем да сам храбра, напротив, већа сам кукавица од тебе. Ти си бар покушала да имаш нешто, да одржиш то у животу. Ја не покушавам. Стално живим у свету који избегава да се доведе у жижу. Али, који год разлози били, чини ми се да у збиру боље пролазим.”

„Није одувек било тако”, рекла је Мирјана и подигла мерач притиска са сточића. Почела је да пумпа гумену лоптицу. Вентил на врху је био отворен, тако да је рука радила упразно. „Некада сам и ја размишљала о могућностима. О томе колико их је, а не о томе колико је која остварљива. Живела сам у замућеном свету и радила управо то: намерно сам зрикала очи како бих размазала линије. Тада није било Мултивизије, да понуди бесконачну неодређеност, да изједначи све начињене и неначињене кораке. Уживала сам у ономе када се на летовању пробудиш у соби, а испод прозора се чује граја тек пристигле групе туриста. Аутобус брекће испред хотела, точкови кофера котрљају се по улици, туристи вичу углас. Не разумеш шта говоре, ниси сигурна да ли се уопште служе теби познатим језиком, али свеједно замишљаш да размењују егзотичне информације. То је за мене била магија. Желела сам да заувек останем у стању неизвесности, између могућности. Али оно траје све док у жамору не разазнаш нешто типа: 'ноге су ми отекле од аутобуса' или 'надам се да у кафићу постоји клоња'. Разумеш? Такав је живот испао с њим.”

Схватила је да ће, настави ли да стиска гуму апарата, покварити нешто тек када је Леа својим дланом преклопила њен.

„Било је лако заволети га”, рекла је. „Лебдео је у облацима. Постојале су безбројне будућности. Био је то најлепши осећај на свету.”

Не, не и не, рекла је оном проценту себе сачињеном од воде. Овог пута нећеш...

„Сећам се летовања с почетка везе. Ишли смо трајектом на острво и били смо уморни од путовања, али нисмо могли да заспимо на клупама у кабинџи. Уместо тога, забављали смо се посматрајући остале путника и кројећи приче о њима. 'Она тамо госпођа', задала бих му задатак и дискретно показала ка пуначкој жени у летњој хаљини. 'Она?', рекао би он. 'То ти је Гркиња удата за Београђанина који увози маслиново уље. Њу користи као везу с произвођачима, пошто она зна језик и лакше преговара. Али оно што он не зна јесте да она има мрачну тајну, од које се не одваја...' И то би било довољно да ме насмеје. 'А онај тип тамо?' 'Тај? Управо је он њена мрачна тајна. То је студент из Чачка који је радио у доставној служби како би платио школовање, и тако су се упознали. Неколико пута јој је доставио поруџбине с интернета, да би, онда, почео да доставља и оно што му поручи на лицу места. Али то им није било довољно, тако да је почела да га води у посете родној грудџи, да јој тамо стиска грудџи.' Или нешто у том стилу. 'А она девојка, с дететом?' 'Ех, па то је јасно. Невенчана супруга чачанског студента. Дете је њихово. Немају коме да га оставе, па га она води са собом. Иако би боље било да мали не буде ту када зли пар почне да остварује мрачни наум. Њих двоје планирају да отму Гркињу и уцене трговца уљем. Сачекали су да она оде у Грчку, јер трговац ту не може да потегне своје везе. Овде су све везе њене, сви ти Ставроси и Јоргоси, и не би имао ко да им наложи да је траже.' 'А колико би тражили пара?', питала бих. 'Не би они тражили новац,

него маслиново уље. Јер мајка студентовог детета у околини Чачка има плантажу парадајза. А парадајз салата је најбоља када у њу токнеш маслиново уље...”

Мирјана је зурила у своје и Леине шаке. Уместо њих, видела је слике из прошлости, јасно као на екрану Мултивизије.

„Ти тренуци су били лепши од целог летовања. Али већ током следећег, или оног тамо, нешто се променило. Све те будућности су нестајале и сводиле се на ону најизгледнију, ону на крају линије најмањег отпора.”

Ослободила се Леиног стиска и гурнула апарат за мерење притиска са сточића. Леа се тргла, али није приговорила. Чучнула је да покупи делове с пода, а онда је, чувши звонце с улазних врата, добила муштерији да аптека не ради.

„Хвала ти”, рекла је Мирјана. „Мислим да ме је слагао.” Коначно је превалила преко усана мисао с којом се тог дана пробудила. „Неколико година касније, дошао је једног дана с посла и казао да је извршио анализе (испрва сам мислила да се то односи на некакву физику и истраживање мултиверзума), те да резултати недвосмислено указују на то да је стерилан. Прихватила сам то мирно. У реду, рекла сам. Али он није био задовољан одговором. Као да је очекивао да направим сцену, да плачем и оптужујем га да ми је упропастио живот. Да ми је одузео и ту једну будућност. Ко зна, можда је ту теленовелу видео код неке од својих верзија. Пошто је моја реакција изостала, одлучио је да ће он правити сцене. Постепено је почео да ме избегава, да се склања од мене у кревету, да узмиче када бих пришла да га загрлим, да ми подмеће образ када бих да га пољубим. Свалила сам то на потиштеност и пословне проблеме, али сада мислим да је то био само изговор. Мислим да је за стерилност знао од самог почетка, само је ћутао. Можда да ме не би одбио од себе. А онда, када се уморио од мене, када је пронашао неког другог, одлучио је да искористи цокера. Чекала сам да се ствари врате на старо, верујући да је то, је ли, само фаза, али то је зато што нисам подозревала да је све део плана.”

На лицу јој је несвесно заиграо осмех. Затезање мишића у ту гримасу било је непријатно, готово болно.

„Оног дана када смо се упознали, причао ми је о Фермијевом парадоксу. То јест, о теорији која га објашњава. Зашто смо и даље сами. Зашто нас досад већ није посетила ванземаљска цивилизација. Рекао је да мисли како ће се човечанство самоуништити пре него што успе да се одсели с овог света. Да је човеков проблем у томе што није у стању да испуни биолошку функцију и посеје семе међу звездама.”

Устала је са столице и вратила се за пулт.

„Тада сам мислила да те секси речи служе за освајање женке. Сада ми се чини да је некако желео да укаже на то колико је сјебан а да ме притом не отера. Већ дуго ме пушта само да... па, знаш”, рекла је и показала руком на шта мисли, док је Леа заузимала бусију с друге стране стакла.

„Дркација”, рекла је апотекарка, сасвим озбиљна, као да нуди стручни савет.

Мирјана обори поглед на оно што је дотад купила, кесе и цегере спуштене уз пулт. Још само неколико ствари и то ће бити то. Осмех који је понудила Леи био је малчице мекши и животнији.

„Молим те да ми даш нешто јако за смирење и нешто још јаче против болова.”

Леа ју је погледала искоса преко стакла.

„Нећеш направити неку глупост?”

Мирјана напући усне као да разматра могућности.

„Ако је и направим, биће то само једна у низу”, рекла је. „Али знаш како кажу? Ништа није дугачко, ако се добро скрати.”

„То значи да га више не волиш?”, питала је Леа.

Мирјана је климнула главом.

„Када си престала?”

„Јутрос”, рекла је Мирјана.

Месара

Откако је тог дана отворила очи знала је да ће месара бити најтежи део куповине. За то је постојало више разлога. Месо је чинило главни део јела, те је, самим тим, садржало све оно што ју је у вези с тим оброком нервирало. Указивало је на јаловост њених надања, на узалудан труд, на презира вредну помирљивост, на понизност. У месу се налазило све оно што је морала да избаци из себе. Као и све друго, љубав је имала границе, али Мирјана се њима ретко бавила. Недавно је, додуше, на Мултивизији гледала једну од Мирјана која се месецима старала о дементној тетки. Мирјанина тетка је давно умрла, али ову старицу је болест претворила у право чудовиште, и ма колико се та друга Мирјана трудила, било јој је тешко да одвоји жену од њене бољке. Жалила се пријатељицама како осећа да се ментално сваког дана удаљава од ње, док јој је физички, пошто је тако налагала ситуација с прањем, пресвлачењем и осталим свакодневним активностима, постајала све ближе. Можда се такав модел могао применити на све људе, па и на Вукшу. И њега је било тешко одвојити од његове бољке: стерилност је, у разним нијансама и значењима, постала његова доминантна карактеристика. Како је време пролазило, све је мање желео да остварује контакт с њом. Када би то јасно и гласно пожелело (или неким другим мигом или гестом одобрио), она би пружила руку ка њему и то би било то. Дешавало се да он остане у соби док она, после, покуша да задовољи себе, и његово присуство јој је помагало, иако није била сигурна шта то тачно њему значи, то јест, буди ли икакву емоцију у њему. Ништа не би рекао, мада би, рецимо, увек са чекао да она заврши како би заспао.

Све у свему, јутрос се пробудила и помислила како је и она с временом све лакше прихватала стерилност односа, готово се радујући томе што не мора да се уноси у кратке тренутке површног задовољства. Јер, једино се сузбијање емоција чинило примерено у ситуацији у којој би те емоције испољавала само једна страна, она. Све до јутрос, када је схватила да оним другим верзијама себе, силној публици из мултиверзума, сигурно делује као опичена лујка. Аутоматска партнерка, жена на навијање.

Месо је, дакле, тог дана за њу представљало нужност, али и сметњу. Баш као и месар Марко, (мада, када би о њему размишљала, кроз њу је провејавало све само не мисли о стерилности). Познавала га је мало дуже од годину дана: тип је био ћуљив и посвећен послу. Чак и када би проћаскао с њом о нечему што се не односи

на поруџбину, звучао је као да је о свему трипут промислио пре него што ће прозборити. Чинило се да све држи под контролом, месо у излогу, прерађевине у фрижидеру, дебелу дрвену даску, своје ножеве и сатаре, сушене буткице, сланину и кобасице које висе на зиду иза њега. Покрети су му били смислени, прецизни, имао је снажне руке и снажна прса, јак врат и чврсту вилицу. Изгледао је као јуродиви горштак и мрачни мислилац, и није имала с ким да га упореди док није погледала један од филмова о Бетмену. Марко је, попут Бруса Вејна, био Мрачни Месар, споља груб и опремљен сечивима, изнутра нежан и мек попут најскупљег комада телетине.

Не би знала да каже када је први пут осетила да, у његовој близини, жмарци не спадају само њу, већ и њега, али то откриће ју је свакако навело да почне да фантазира. Пуштала је машти на вољу, често (предвидљиво и неизбежно) замењујући месо из фрижидера својим телом, које би он грабио крупним шакама... Уз то би и даље ћутао (можда би из њега допирало само дубоко дисање и потмула грмљавина, гласање Мрачног Месара).

Ушла је у радњу свесна тога да јој је лице зајапурено од голицавих мисли. На срећу, могла је то да свали на терет који је вукла и који ће ускоро постати још тежи за ношење.

Поздравила га је и рекла да је напољу ваздух изузетно чист, а он се сложио да се у овом граду заиста ретко дише пуним плућима.

„Ја сам одлучила да од данас само тако дишем”, рекла је Мирјана и спустила бакалук уз касапски пулт. Прешла је прстима преко свега што је већ купила, проверивши да нешто није успут изгубила. Било је веома важно да јој, кад затреба, ништа не зафали. А онда се усправила и суочила с тамним очима омиљеног продавца. Одједном, ниоткуд, запитала се да ли је и Вукша осетио жмарце када се суочио са очима те своје нове звездице, за чијим је репом отишао.

„Марко”, казала је, изненадивши себе тиме што га је оловила по имену. Није се сећала да су се икад званично упознали, просто је знала како се момак зове. „Треба ми нешто посебно.”

„Нема проблема, Мирјана”, рекао је Марко и ето га опет: инсекти крећу у трку дуж њених леђа. После само две, три размењене реченице, месар Марко и Мирјана Даловић су, спонтано и савршено, одмакли километрима од претходне тачке у своје познанству. „Реци шта треба.”

Ех, кад бих то било тако једноставно. Све ово досад било је загревање, лагани петинг. Мирјана се плашила – знала је да ће се плашити, али био је то позитиван страх, ако такво нешто уопште постоји.

„Узела бих велику јунећу кост”, рекла је. „Највећу што имаш. Хоћу да направим супу и извадим срж за предјело. А после ћу видети шта од меса да одаберем. Пустићу тебе да препоручиш...”

Марко ју је саслушао, па остао још неко време да је гледа преко пулта, као да на основу њене висине, обима груди и струка процењује колику кост да изнесе.

„Мислим да имам нешто”, рекао је и у неколико се корака изгубио у хладњачи. За то време, Мирјана је обишла пулт и фрижидере, и нашла се у Марковом простору, на месарској позорници. Осмотрила је даску, ружичасту и влажну, као и нож

и сатару одложене попут четкица поред сликарског платна. Стала је тако да јој Марко, када се опет појави, приђе с леве стране, чинило се да је тако најзгодније. Нагнула се преко пулта да провери колико ће јој требати да дође до кеса и цегера, и проценила је да ће јој за тај спринт, не буде ли се оклизнула, бити довољна три, четири корака.

Марко је освануо из стражњег дела месаре у облаку ледене паре и у руци је држао кост велику као њена подлактица. Изврсно, помислила је, а онда је то и рекла наглас, на шта Марко није узвратио. Застао је, збуњен неовлашћеним преласком границе између муштерије и продавца. Она се правила невешта, док јој је срце махнито куцало: наместила је осмех на лице и одмахнула руком.

„Не брини, нисам ништа дирала. Хтела сам само да се нађем ту када је будеш секао, да ти кажем колике комаде хоћу. Човече... за ову твоју сатару човек мора да има дозволу.”

Марково лице је и даље било лишено мимике, али му се тело откочило. Пришао јој је и стао тачно онако како је планирала, тако да му се она нађе с десне стране.

„А ја мислио да имаш поверења у мене”, рекао је и она прво помисли да га је увредила, а онда схвати да је то његов покушај шале.

Насмејала се и прибила се уз њега, тако да је осетила његов слаткаст мирис. Можда је то био мирис крви. Додир је удвостручио треперење у њој, поготово када је осетила његове дрхтаје.

Почео је гласније да дише и она као да је из дубине његових груди чула тутњаву.

Само да прегура овај страх, после ће бити времена за страст. Длан леве руке, прибијену уз Марков бок, окренула је ка њему и благо му стегла бутни мишић.

„Прво је пресеци напола”, изговорила је једва, оставши без даха.

Марко је подигао сатару и за тренутак, када му је јаче стегла бутни мишић, зажмурио. А онда је отворио очи и спустио сатару. Или је, можда, било обрнуто.

Стотине свемира настало је и нестало у тишини.

„Не!”, чула је и питала се допире ли врисак из ње. „Јеботе, шта сам урадио?”

Погледала је у Марка, јер није смела да погледа наниже, али извитоперена маска његовог лица довољно је говорила. Знала је да треба да буде узнемирена и да би бол требало да је неподношљив, али неким чудом није осећала ништа. Чак је и то његово вриштање звучало као јаукање из неке друге просторије или куће. Када би трепнула, додуше, црnilо јој се пред очима задржавало сувише дуго и по томе је знала да нешто не ваља, то јест, да је све управо онако како је тог јутра замислила. У том случају, није смела да троши време.

„Мирјана!”, дрекнуо је Мрачни Месар, црвен у лицу (црвенији од ње када је ушла у касапницу). „Јеси ли добро?” Почео је да је ћушка по образима својим шапама и сваки ударац изазвао би експлозију црnilа. Али, зар крв не би требало да је црвена?

„Мммдобро сам.” Чула је свој глас унутар себе јасније него изван себе. Да ли је то нормално? Је ли ишта, уопште, изговорила? „Иди и узми...”, заустила је, али глава јој је у том тренутку извирила из удобног облака анестезије у који се завила, спала је с меканог јастука шока и Мирјана одједном осети убоде хиљаде плетаћих игала свуда по себи.

Следећи врисак дефинитивно је био њен. И савршено га је чула, споља гласније него изнутра. Чула је и Маркове слинаве повике и извињења. Бетмен у сузама. „Иди...”, поновила је и та кратка реч јој је одузела превише снаге. „Иди и донеси кесу из књи... књижаре.”

Није могло бити одлагања. Иако ће природа урадити своје, свеједно је могла страдати од наглог губитка крви. Спустила је поглед на десну руку. Део и даље припојен њеном телу лежао је на сред даске, тамо где је требало да се налази јунећа кост, а део који је Марко одсекао слетео је на пулт и зауставио се тик уз ту кост, тако да су чинили бизаран пар. Из одсечене подлактице је липтало, али не у онако густом млазу као из преживелог дела руке, и Мирјана се натерала да левом шаком објуми место изнад реза и стисне га што јаче може.

„Г-где си, јеботе?”

Пред очима јој се замрачило. Када се слика вратила, поред себе је угледала Марка како хистеријично претура по кеси из књижаре.

„Склони се”, шапнула је. Послушао ју је и, узмичући ка хладњачи, оклизнуо се на свежу крв на плочицама. Чула га је како ропће и покушава да не поврати, а онда и како трчи негде иза и ипак повраћа. Биће то баш захтевно, али успеће некако. Имала је спретне прсте, а и разрадила је у глави редослед корака. Прво хефталица. Није битно да буде уредно, већ да механички затвори онолико крвних судова колико успе да разабере у црвеном хаосу патрљка. Клак једном. Клак двапут. Клак, клак, клак... Добро је. Мало промашује, али мало и погађа. Чинило се да крв ипак слабије истиче из ње. Пазила је да дише што равномерније, највећи проблем ће настати ако се онесвести. Иако ју је рука (заправо цело тело) болела као сам ђаво, тај бол није могла да подведе под несносан. Био је и оштар и туп и сталан и пулсирајући, краљ свих болова, али је у њему било нечег необичног, голицавог, нечег што ју је наводило да се одвоји од њега и проучи га хладне главе. Била је у стању шока, али ако ће јој то помоћи да остане при свести, онда нека. Клак, клак, клак. Може још један шок овамо, конобар. Ма шта један, дај све што имаш... Клак, клак, клак. Дај и тај Марков шок, свакако ће га поднети боље од њега. (Није јој било јасно зашто се толико потресао. Зар не би требало да је навикао на овакве ситуације?)

Први пут тог дана на лицу јој је заиграо осмех који није морала да изнуди из себе. Тотално незамислив приказ! Једно је било планирати овакву сцену, а нешто сасвим друго наћи се у њој... У том планирању, очекивала је да јој месар мало више помогне, али била је у праву што се њега тиче, заиста је био нежна душа. Спустила је хефталицу на пулт и из кесе извукла самолепљиву траку. Потпомогла се зубима, па из трећег или петог покушаја успела да је фиксира на патрљак и обмота је око ране накићене металним спајалицама. Потрошила је неколико метара траке пре него што јој се учинило да ће бити довољно. Крв више није имала куда.

„Марко”, позвала га је и он је провирио из стражње просторије. „Сад ми донеси кесу из апотеке.”

Док је петљао око њених ствари, она је самолепљиву траку обложила дебелим слојем папира за паковање, па је преко њега навукла кесу у којој је све то до малопре стајало, и онда је пакет увезала још једним кругом самолепљиве траке. Под тим дебелим слојем задржала се главнина бола, сада је могла да га локализује. Проток

мисли у њеној глави се побољшао, осећала је да опет контролише мишиће у ногама. Када је Марко донео лекове, послала га је по чашу воде, па је испила велику дозу аналгетика. Седатив је узела само један. С тиме није желела да претерује – морала је остати будна и активна. Чекало ју је још посла.

„Упакуј ми то”, наложила му је, климнувши брадом ка одсеченој руци, која јој је сада изгледала као било који други комад меса, као да никад није ни била њена.

Марко ју је упитно погледао, па подигао јунећу кост са пулта.

„Не то, јebоте”, рекла је и сачекала да је он послуша, али то се није догодило. Остао је заустављен усред покрета и Мирјана није могла да процени шта је овог пута мерио на њој, какву врсту процене је вршио, но то и није било важно, тако да је зграбила остатак папира за паковање, па, како је знала и умела, увила свој комад меса. Потом се вратила на другу страну пулта, у свет муштерија. И даље ју је мучила дрхтавица, само што то више нису били инсекти жудње, ово су биле крупније животиње од чијег топота јој се вртело у глави.

„Мирјана”, рекао је Марко гласом детета које чека родитељску казну. Није имао шта да дода уз њено име.

„Не брини”, рекла је и сагнула се да умотану руку убаци у цегер с бакалуком, па све то скупа подигне на раме. „Биће све у реду. И сам то знаш.”

Гледао ју је са сузама у очима.

„А кад све прође, јавићу ти се”, додала је и леђима отворила врата месаре, чувајући снагу у преосталој руци...

Кућа

...јер јој је, привремено обогаљеној, за спремање обећане трпезе снага била преко потребна. Кад се све одузме и сабере, тог ручка је напросто морало бити. Никакво бацање новчића или било која друга игра на срећу нису могли да га одложе или откажу. Јутрос се пробудила с том мишљу, а с истом мишљу је синоћ заспала, само што се у току ноћи нешто догодило, нешто што је од једне искре упалило два пламена, пошто је ручак с којим је заспала у свом средишту садржао комад печеног меса како би неком удовољио, док је ручак који је Мирјани освануо у уму наредног јутра имао сасвим другачији циљ. И један и други су се могли назвати ручком за памћење, само што ће се тај други памтити дуже. Ето како настају паралелни светови.

Клацкајући се на несигурним ногама уз улицу, оптерећена теретом који није могла да распореди у две руке, мозгала је како да припреми месо. Да ли да Вукши своју руку послужи у комаду, печену с кромпирићима и варивом (у сосу од вина, наравно), или растранжирану до непрепознатљивости, па послужену као неименовани гулаш, са тим истим варивом и кромпирима који ће додатно замаскирати порекло протеина? Заправо је морала да одлучи у ком тренутку жели да га „одушеви”. Ту је настајао проблем. Ако руку испече у комаду, логично би било да се Вукша згрози и уопште је не проба. С друге стране, ако направи гулаш, Вукша ће га, сасвим сигурно, појести. И онда би морала да му саопшти шта је управо појео, ризикујући, притом, да јој не поверује чак и када му покаже патрљак, те да је – а то би било неподношљиво – исмеје.

Осетивши како лекови почињу да делују, убрзала је корак и чак пребацила једну од кеса преко десног рамена, да успостави бољу равнотежу. Дилема није била лака, али Мирјана је била задовољна, помало и еуфорична. Опет јој је дошло да се насмеје, али није желела да привлачи пажњу пролазника.

Ушавши у свој улаз, наслонила се леђима на зид покрај поштанских сандучића и сачекала да дође до даха. Срце јој је тукло у глави, у врату, у грудима, у руци. Добро је. Биће све то добро. Штавише, све ће бити одлично! Тренутак одмора јој је помогао да посложи мисли: решење је било једноставно и логично, просто само се наметало.

Неће правити никакав гулаш, неће себи дозволити да било шта објашњава. Обући ће пелерину коју је јутрос извукла из ормара, да сакрије патрљак, и послужиће му само један одрезак на тањиру. А онда, када буде појео тај комад меса, изнеће из кухиње на пладњу остатак печене руке. Једноставан трик за комплетан угођај. Ко зна, онако загледан у звезде, можда ће узети још једно парче пре него што схвати шта жваће.

Док се пела степеницама и разматрала на који начин да извуче из џепа кључеве од стана, пало јој је на памет да ће цео кулинарски подухват заиста тешко извести једном руком (на другу није могла да рачуна бар још неколико недеља, док не почне да израста нова подлактица и не формира се нова шака), али је неколико пута у себи поновила да ће се некако снаћи, и та је мантра са сваким новим понављањем звучала све реалније. Некако ће се снаћи, а када све прође, када испрати Вукшу преко прага последњи пут, када јој рана зарасте и када, после неколико месеци, опет буде имала десну руку – прекривену младом кожом и несигурних, неувежбаних покрета, али свеједно нову и виталну: комплетну – отићи се свом Мрачном Месару и објаснити му зашто је то морала да уради. Разумеће он. И опростиће јој за претрпљени стрес. На крају крајева, свим су тим кравама и свињама чије је делове секао и продавао удови исто тако изнова ницали, само да би их он опет секао и пуштао да се регенеришу. Тако то иде на овом свету. То је наша моћ и наша предност, помислила је. То су наши кругови живота и није случајно што људи кажу да свака откинута грана увек избаци младицу.

И док је, тог поподнева, несретно али упорно (и напослетку успешно) сецкала поврће и утрљавала суве зачине у парче меса које је лежало у плеху, подигла је главу ка плафону, односно ка невидљивом небу изнад зграде на ком су, замишљала је, зујале божје или вражје камере које снимају и преносе вести с ове Земље свим паралелним Мирјанама које ће, када заврше с послом и осталим обавезама и револуцијама, сести пред мултивизоре да погледају Дневни преглед... И вечерашњи извештај ће бити потпуни хит, била је уверена у то и та помисао ју је испуњавала усхићењем. Њене верзије, које су, како је Оливера рекла, свака на свој начин биле сјebene, имаће прилику да виде шта је она урадила за себе и да јој, шокиране, честитају, а помало и позавиде, пошто већина њих такво нешто никад неће моћи да изведе. Тако суров и екстравагантан чин био је њена привилегија, њена жртва и њен успех, и док је тог јутра веровала да је друге жене презиру или сажалевају, вечерас ће она моћи да сажалева њих, све те силне Мирјане које додир хладног метала сатаре никад неће успети да преокрену у своју корист.